

O adverbio, a preposición e a conxunción

O ADVERBIO

Páx. 128

1. Sempre xoga sucio: adverbio. / Ten o pantalón sucio: adjetivo. Traballan lento: adverbio. / Este procesador é moi lento: adjetivo. Apertouno forte: adverbio. / Parece un home forte: adjetivo. Fala tan rápido que non lle entendo nada: adverbio. / Foi o máis rápido de todos: adjetivo. Coido que falei claro: adverbio. / Hoxe o día está claro: adjetivo. Ao final pagárono caro: adverbio. / Paréceme caro: adjetivo.
2. Aleatoriamente: ao chou. Gratuitamente: de balde. Posiblemente: se cadra. Deliberadamente: á mantenta. Puntualmente: a tempo. Repentinamente: de súpelo. Inutilmente: en balde. Correctamente: ao xeito.
3. Deliberadamente: modo. Seguidamente: tempo. Puntualmente: tempo. Caladamente: modo. Frecuentemente: tempo. Certamente: modo. Inutilmente: modo. Completamente: modo. Ultimamente: tempo.
4. Adiante (lugar), atrás (lugar). Dabondo (cantidad). Non (negación), pouco (cantidad). Arredor (lugar). Cedo (tempo), quizais (dúbida).
5. A deshora: tempo, tarde. A desmán: lugar, xalundes. A diario: tempo, decote. A esgalla: cantidad, moito. A miúdo: decote, tempo. Ao mellor: dúbida, quizais. Hoxe en día: tempo, hogano. Sen interrupción: modo, deseguido.
6. Arreo. Daquela. Amodo. Abofé. Axiña. Asemade. Seica. Velaí. Arestora.
7. O que garda sempre ten. Quen mal anda, mal acaba. Canta más presa, más vagar. De hoxe a mañá o carneiro cría la. O que é bo patrón, nunca deixa o temón. En boca cerrada non entran moscas. Non por moito correr se chega más axiña. Vale más tarde que nunca. Camiña axiña e andarás moito camiño. Quen moito di, sempre se desdí. Coa medida que midas, así ti serás medido. En maio aínda a vella queima o tallo.

Páx. 129

8. Daquela. Á man: a desmán. / Aquí: alí. De tarde en tarde: a miúdo. Nunca: sempre. / Rápido: amodo. Despois: agora. / Preto: lonxe. A miúdo: de tarde en tarde. / Non: si. Alá: aquí. Por riba: por baixo. / Pouco a pouco: rápido. Ben: mal. / De ningunha maneira: abofé. Segundo: nunca. / Sempre: nunca. Daquela: agora. Ben: mal. / Xalundes: ningures. Cedo: tarde. Hoxe: mañá. Abondo: pouco. Antes: despois.
9. Amodiño, amodiño vaise andando o camiño. Onte disme unha cousa e hoxe disme outra. Agarde un chisquiño, que enseguida vou. Sempre dis que mañá chegas cedo e despois es o último en chegar. Sigue andando e aí en fronte xa tes a parada de taxis. Ademais temos o tema de Alén, que aínda está sen resolver. Traballamos arreo durante moito tempo e agora toca descansar. Mientras tanto seguimos agardando. Talvez me ofrezan pronto unha nova proposta. Deixámolo para outro día, pois pasadomañá non podo.

10. Sempre se pon a asubiar cando está nervioso. Onte púxose a asubiar cando estaba nervioso. Non se pon a asubiar cando está nervioso. Logo se pon a asubiar cando está nervioso. Seica se pon a asubiar cando está nervioso. Daquela pónse a asubiar cando está nervioso. Xa se pon a asubiar cando está nervioso. Ademais pónse a asubiar cando está hervioso. Tamén se pon a asubiar cando está nervioso. Incluso se pon a asubiar cando está nervioso. Aínda se pon a asubiar cando está nervioso. Posiblemente se pon a asubiar cando está nervioso.

A PREPOSICIÓN

Páx. 129

11. Pintaron os cuartos, agás o noso dormitorio. Todos o xuraron, agás eu. Retiraron todos os mobles agás os sofás. Salváronse todos os mariñeiros agás o patrón. Agás María, todas viñeron disfrazadas.
12. Arrepentirse de. Aspirar a. Atoparse con. Confiar en. Contar con. Depender de. Discutir sobre. Falar de. Lembrarse de. Tratar de. Resposta aberta.
13. Estamos recollendo sinaturas a prol da sanidade. Púxose a tomar o sol en troques de botarme unha man. Estaba mesmo a carón del e non o vía. Deixei o móvil encol da mesa e agora non está. Vai andando cara ao río, que eles xa van dian-te. Están facendo un carril para bicicletas arredor da vila. Esta semana non puinden asistir ás clases por mor da gripe. Tocante ao tema de que falamos onte, non hai novedades. Organizamos un concerto co gallo do Día da Música. Construíron un aparcadoiro ao pé do supermercado.

Páx. 130

14. Sobre. Deica. Encol do. Sobre. Encol deste. Ata mañá. Encol da mesa. Ata. Deica.
15. Aquí os bocadillos de tortilla son a tres euros: de materia; a prezo. Pintouno con aerógrafo e rematouno con rotulador: con instrumento. Veu de Francia a pé: de punto de partida; a modo. Comemos polbo á feira e carne ao caldeiro: a modo. Chegamos á Coruña ás catro e media: a punto de chegada; ás tempo. Chorou de rabia vendo aquela desfeita: de causa. O coche de Noa xa pide a xubilación: de posesión. A min plin, que son de Lalín: de orixe. Ofrecéronme un cadro de Laxeiro a trinta euros: de autoría; a prezo. Está a corenta quilómetros, pero con Iria lévanse mellor: a distancia; con compañía.
16. Fágoilo a el: o destinatario da acción é el. Fágoo por el: en beneficio del. Come por catro: come moito. Come con catro: acompañado de catro. Está a facelo: acción en desenvolvemento. Está por facelo: futuro inminente. Está contra elas: en oposición a elas. Está entre elas: situado no medio delas. Foi ao cine: dirixiuse cara ao cine. Foi no cine: está no cine. Fíxoo na man: o punto de apoio ou o lugar onde está feito é a man. Fíxoo á man: manualmente, sen empregar medios mecánicos. Fóiselle das mans: escapou ao seu control. Fóiselle polas mans: caeuille das mans. Estou niso: estou facendo algo. Es-